

Phát triển ứng dụng web

Khoa Công nghệ thông tin
Bộ môn Công nghệ phần mềm

Javascript

Nguyễn Huy Khánh
nhkhanh@fit.hcmus.edu.vn

Mục tiêu

- Hiểu được ý nghĩa của Javascript trong trang web.
- Biết nguyên tắc và cú pháp khi lập trình Javascript.
- Biết cách sử dụng Javascript để lập trình và xử lý sự kiện trong trang web.

Nội dung

Giới thiệu về Javascript

Nhúng Javascript vào trang web

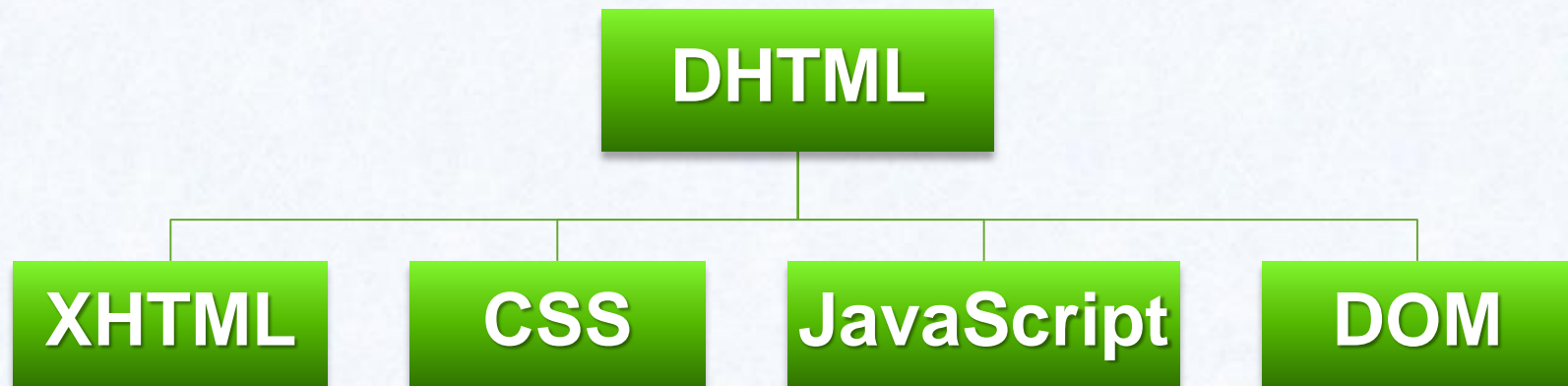
Kiểu dữ liệu & cú pháp trong Javascript

Xử lý sự kiện

DOM HTML với Javascript

Dynamic HTML (DHTML)

- Cho phép trang web có thể tương tác và thay đổi tùy theo hành động của người dùng.
- $\text{DHTML} = \text{HTML} + \text{CSS} + \text{JavaScript}$

Ý nghĩa Javascript

- HTML: xác định nội dung trang web thông qua các thẻ ngữ nghĩa (heading, paragraph, list...).
- CSS: xác định luật hay định dạng để thể hiện tài liệu HTML
 - Font chữ
 - Nền (màu, hình ảnh, ...)
 - Vị trí và kích thước
- Javascript: xác định các hành động
 - Tương tác thông qua các hành động của người dùng, xử lý sự kiện, ...

Giới thiệu về Javascript

- Là ngôn ngữ Client-side script hoạt động trên trình duyệt của người dùng (client)
- Chia sẻ xử lý trong ứng dụng web. Giảm các xử lý không cần thiết trên server.
- Giúp tạo các hiệu ứng, tương tác cho trang web.

Giới thiệu về Javascript

- Client-Side Script:

- Script được thực thi tại Client-Side (trình duyệt): Thực hiện các tương tác với người dùng (tạo menu chuyển động, ...) , kiểm tra dữ liệu nhập, ...

- Server-Side Script:

- Script được xử lý tại Server-Side, nhằm tạo các trang web có khả năng phát sinh nội dung động. Một số xử lý chính: kết nối CSDL, truy cập hệ thống file trên server, phát sinh nội dung html trả về người dùng...

Giới thiệu về Javascript

Khi trình duyệt (Client browser) truy cập trang web có chứa các đoạn mã xử lý tại server-side. Server (run-time engine) sẽ thực hiện các lệnh Server-side Scripts và trả về nội dung HTML cho trình duyệt.

Nội dung html trả về chủ yếu bao gồm: mã html, client-script.

Nội dung

Giới thiệu về Javascript

Nhúng Javascript vào trang web

Kiểu dữ liệu & cú pháp trong Javascript

Xử lý sự kiện

DOM HTML với Javascript

Nhúng Javascript vào trang web

Định nghĩa script trực tiếp trong trang html:

```
<script type="text/javascript">  
<!--  
// Lệnh Javascript  
-->  
</script>
```

Nhúng sử dụng script cài đặt từ 1 file .js khác:

```
<script src="xxx.js"></script>
```

Nhúng Javascript vào trang web

- Đặt giữa tag `<head>` và `</head>`: script sẽ thực thi ngay khi trang web được mở.
- Đặt giữa tag `<body>` và `</body>`: script trong phần body được thực thi khi trang web đang mở (sau khi thực thi các đoạn script có trong phần `<head>`).
- Số lượng đoạn client-script chèn vào trang không hạn chế.

VD: Nhúng Javascript vào trang web

```
<html>
```

```
<body>
```

```
document.write("Hello world!");
```

```
<script type="text/javascript">  
    document.write("Hello world!");  
</script>
```

```
</body>
```

```
</html>
```


Nội dung

Giới thiệu về Javascript

Nhúng Javascript vào trang web

Kiểu dữ liệu & cú pháp trong Javascript

Xử lý sự kiện

DOM HTML với Javascript

Biến số trong Javascript

- Cách đặt tên biến

- Bắt đầu bằng một chữ cái hoặc dấu `_`, `$`
- `A..Z`, `a..z`, `0..9`, `_` : phân biệt HOA, Thường

- Khai báo biến

- Sử dụng từ khóa **var** để giới hạn phạm vi biến trong function

Ví dụ: **var count=10, amount;**

- Sử dụng từ khóa **let** để giới hạn phạm vi biến trong code block
- Không cần khai báo biến trước khi sử dụng, biến thật sự tồn tại khi bắt đầu sử dụng lần đầu tiên và có phạm vi toàn cục.

Phạm vi của biến

- Phạm vi của biến được giới hạn trong `function`.
- Tất cả các biến được khai báo bên ngoài `function` có phạm vi toàn cục.
- Tất cả các biến toàn cục là con của đối tượng `window`.
- Nếu một biến được gán khi chưa được khai báo thì biến đó sẽ có phạm vi toàn cục.

```
function a(){  
    if (1==1){  
        var x = 10;  
    }  
    console.log(x);  
}
```

```
function a() {  
    x = 10;  
}  
a();  
console.log(x);
```

Kiểu dữ liệu trong Javascript

Kiểu dữ liệu	Ví dụ	Mô tả
Object	<code>var listBooks = new Array(10) ;</code>	trước khi sử dụng, phải cấp phát bằng từ khóa new
String	<code>"The cow jumped over the moon."</code> <code>"40"</code>	Chứa được chuỗi unicode Chuỗi rỗng <code>""</code>
Number	<code>0.066218</code> <code>12</code>	Theo chuẩn IEEE 754
boolean	<code>true / false</code>	
undefined	<code>var myVariable ;</code>	<code>myVariable = undefined</code>
null	<code>connection.Close();</code>	<code>connection = null</code>

1 Biến trong javascript có thể lưu bất kỳ kiểu dữ liệu nào.

Đổi kiểu dữ liệu

- Biến tự đổi kiểu dữ liệu khi giá trị mà nó lưu trữ thay đổi

Ví dụ:

```
var x = 10; // x kiểu Number
```

```
x = "hello world !"; // x kiểu String
```

- Có thể cộng 2 biến khác kiểu dữ liệu

Ví dụ:

```
var x;
```

```
x = "12" + 34.5; // KQ: x = "1234.5"
```

- Hàm parseInt(...), parseFloat(...): Đổi KDL từ chuỗi sang số.

JavaScript Coercion

Hàm trong Javascript

- **Dạng thức khai báo chung:**

```
function Tên_hàm(thamso1, thamso2,...)  
{  
    .....  
}
```

- **Hàm có giá trị trả về:**

```
function Tên_hàm(thamso1, thamso2,...)  
{  
    .....  
    return (value);  
}
```

Hàm trong Javascript

- Ví dụ:

```
function Sum(x, y)
{
    tong = x + y;
    return tong;
}
```

- Gọi hàm:

```
var x = Sum(10, 20);
```

Các quy tắc chung

- Khối lệnh được bao trong dấu {}
- Mỗi lệnh nên kết thúc bằng dấu ;
- Cách ghi chú thích:
 - // Chú thích 1 dòng
 - /* Chú thích
nhiều dòng */

Câu lệnh if

```
if (condition)
{
    statement[s] if true
}
else
{
    statement[s] if false
}
```

Ví dụ:

```
var x = 5, y = 6, z;
if (x == 5) {
    if (y == 6)
        z = 17;
}
else z = 20;
```

Câu lệnh switch

switch (*expression*)

{

case *label* :

statementlist

case *label* :

statementlist

...

default :

statement list

}

var diem = "G";

switch (diem) {

case "Y":

document.write("Yếu");

break;

case "TB":

document.write("trung bình");

break;

case "K":

document.write("Khá");

break;

case "G" :

document.write("Giỏi");

break;

default:

document.write("Xuất sắc");

}

Vòng lặp for

```
for ([initial expression]; [condition];  
    [update expression]) {  
    statement[s] inside loop  
}
```

Ví dụ:

```
var myarray = new Array();  
for (i = 0; i < 10; i++)  
{  
    myarray[i] = i;  
}
```

Vòng lặp while

```
while (expression)  
{  
    statements  
}
```

Ví dụ:

```
var i = 9, total = 0;  
while (i < 10){  
    total += i * 3 + 5;  
    i = i + 5;  
}
```


Vòng lặp do.. while

```
do
{
    statement
} while (expression);
```

Ví dụ:

```
var i = 9, total = 0;
do {
    total += i * 3 + 5;
    i = i + 5;
} while (i > 10);
```

Nội dung

Giới thiệu về Javascript

Nhúng Javascript vào trang web

Kiểu dữ liệu & cú pháp trong Javascript

Xử lý sự kiện

DOM HTML với Javascript

Các sự kiện thông dụng

- Các sự kiện được hỗ trợ bởi hầu hết các đối tượng

- `onClick`
- `onFocus`
- `onChange`
- `onBlur`
- `onMouseOver`
- `onMouseOut`
- `onMouseDown`
- `onMouseUp`
- `onLoad`
- `onSubmit`
- `onResize`
-

Xử lý sự kiện cho các thẻ HTML

- Cú pháp 1:

`<tag eventHandler = "JavaScript Code">`

- Ví dụ:

`<body>`

`<input type="button" name="Button1"`

`value="OpenSesame!"`

`onclick="window.open('mydoc.html');">`

`</body>`

Xử lý sự kiện bằng function

```
<head>
  <script language="Javascript">
    function GreetingMessage ()
    {
      window.alert("Welcome to my
world");
    }
  </script>
</head>

<body onload="GreetingMessage () ">
</body>
```

Xử lý sự kiện bằng thuộc tính

Gán tên hàm xử lý cho 1 object event

`object.eventhandler = function_name;`

Ví dụ:

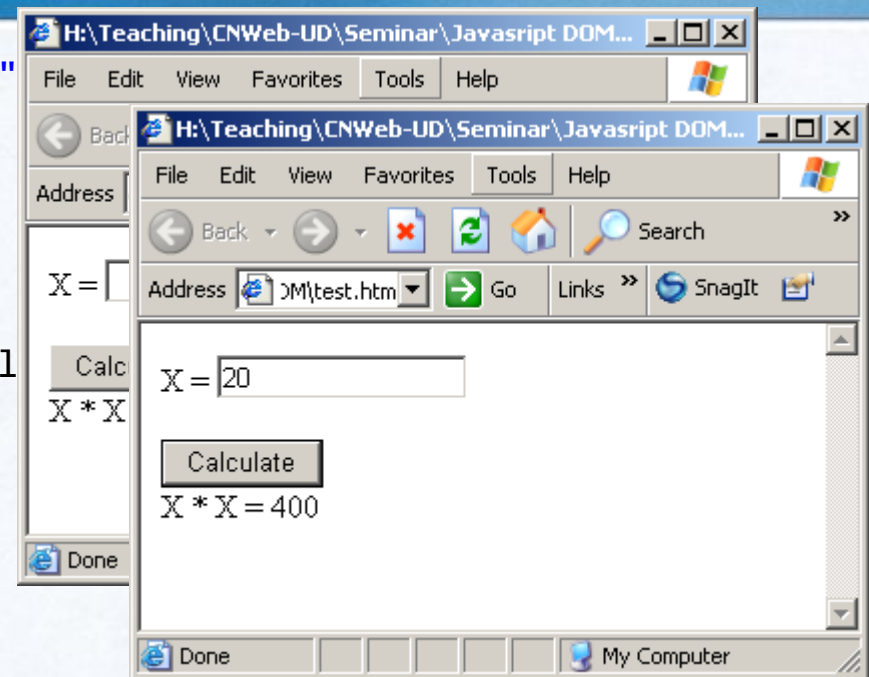
```
<head>
  <script language="Javascript">
    function GreetingMessage ()
    {
      window.alert("Welcome to my world");
    }

    window.onload = GreetingMessage ()
  </script>
</head>

<body>
</body>
```

Ví dụ: onclick Event

```
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
<head>
  <title>Untitled Page</title>
  <script type="text/javascript">
    function compute(frm) {
      var x = frm.expr.value;
      document.getElementById("result").innerHTML = x * x;
    }
  </script>
</head>
<body>
  <form name="frm">
    X =
    <input type="text" name="expr" size="15">
    <br />
    <br />
    <input type="button" value="Calculate" onclick="compute(this.form)">
    <br />
    X * X = <span id="result"></span>
  </form>
</body>
</html>
```


Nội dung

Giới thiệu về Javascript

Nhúng Javascript vào trang web

Kiểu dữ liệu & cú pháp trong Javascript

Xử lý sự kiện

DOM HTML với Javascript

Đối tượng HTML DOM

- DOM = Document Object Model
- Là tập hợp các đối tượng HTML chuẩn được dùng để **truy xuất** và **thay đổi thành phần HTML** trong trang web (thay đổi nội dung tài liệu của trang)
- Một số đối tượng của DOM: window, document, history, link, form, frame, location, event, ...

Đối tượng Window - DOM

Là thể hiện của đối tượng cửa sổ trình duyệt

Tồn tại khi mở 1 tài liệu HTML

Sử dụng để truy cập thông tin của các đối tượng trên cửa sổ trình duyệt (tên trình duyệt, phiên bản trình duyệt, thanh tiêu đề, thanh trạng thái...)

Đối tượng Window - DOM

● Properties

- document
- event
- history
- location
- name
- navigator
- screen
- status

● Methods

- alert
- confirm
- prompt
- blur
- close
- focus
- open

Đối tượng Window - DOM

● Ví dụ:

```
<html>
```

```
  <body>
```

```
    <script type="text/javascript">
```

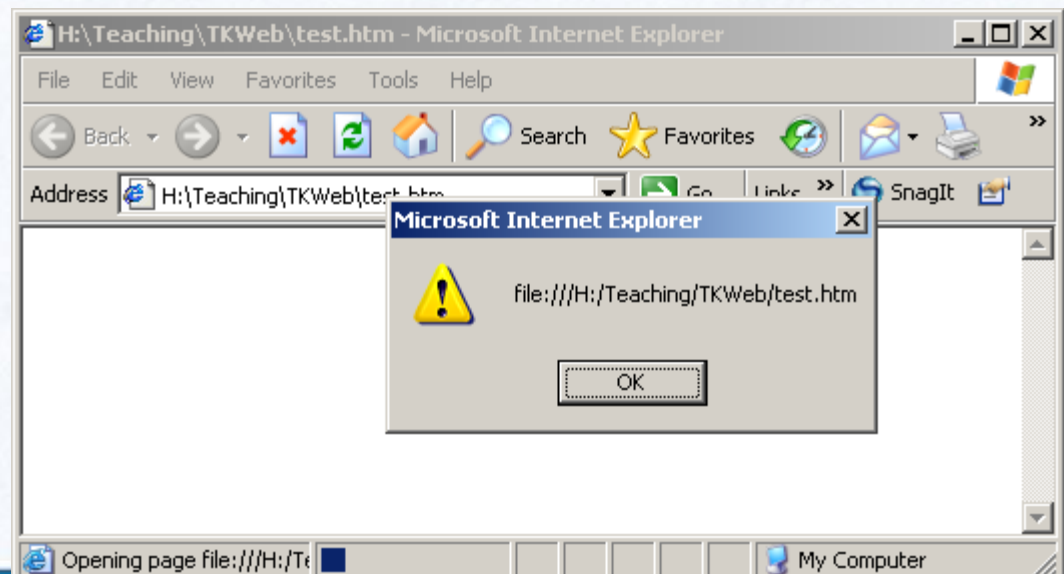
```
      var curURL = window.location;
```

```
      window.alert (curURL) ;
```

```
    </script>
```

```
  </body>
```

```
</html>
```


Đối tượng Document - DOM

Biểu diễn cho **nội dung trang HTML** đang được hiển thị trên trình duyệt

Dùng để lấy thông tin về tài liệu, các thành phần HTML và xử lý sự kiện

Đối tượng Document - DOM

- Properties

- aLinkColor
- bgColor
- body
- fgColor
- linkColor
- title
- URL
- vlinkColor
- forms[]
- images[]
- childNodes[]

- documentElement
- cookie
-

- Methods

- close
- open
- createTextNode(" text ")
- createElement("HTMLtag")
- getElementById("id")
- ...

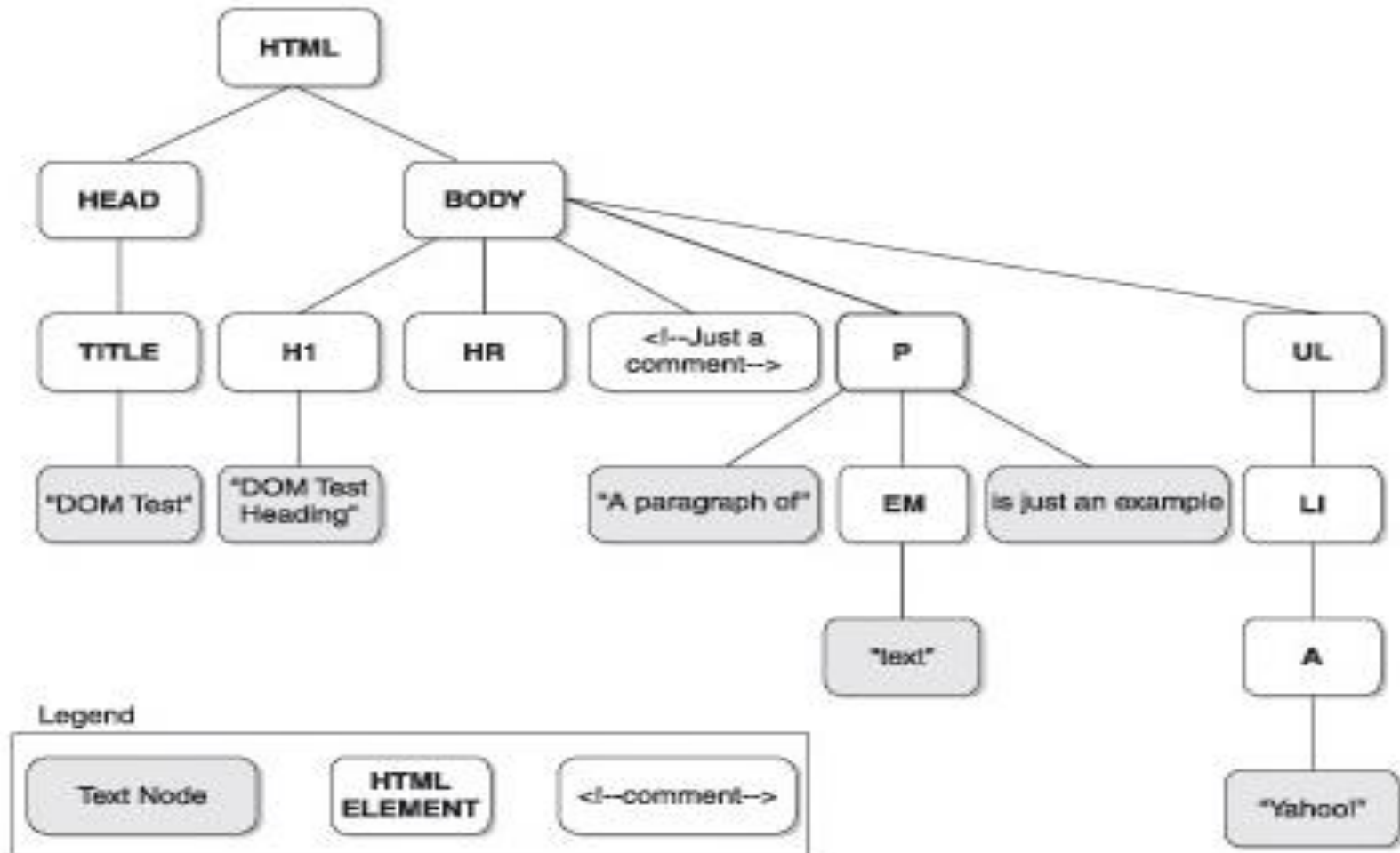
Đối tượng Document - DOM

- Biểu diễn nội dung của tài liệu theo cấu trúc cây

```
<html>
<head>
  <title>DOM Test</title>
</head>
<body>
  <h1>
    DOM Test Heading</h1>
  <hr />
  <!-- Just a comment -->
  <p id="p1">
    A paragraph of <em>text</em> is just an example</p>
  <ul>
    <li><a href="http://www.yahoo.com">Yahoo! </a></li>
  </ul>
</body>
</html>
```

Đối tượng Document - DOM

● Cấu trúc cây nội dung tài liệu

Các loại DOM Node chính

Node Type Number	Loại	Mô tả	Ví dụ
1	Element	(X)HTML or XML element	<code><p>...</p></code>
2	Attribute	Thuộc tính của HTML hay XML element	<code>align="center"</code>
3	Text	Nội dung chứa trong HTML or XML element	<code>This is a text fragment!</code>
8	Comment	HTML comment	<code><!-- This is a comment --></code>
9	Document	Đối tượng tài liệu gốc, thường là element nằm ở cấp cao nhất trong cây cấu trúc của tài liệu	<code><html></code>
10	DocumentType	Định nghĩa loại tài liệu	<code><!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd"></code>

Đối tượng Document - DOM

getElementById (id1)

trả về node có giá trị thuộc tính id = id1

```
//<p id="id1" >  
//some text  
//</p>
```

```
var node = document.getElementById("id1");  
var nodeName = node.nodeName; // p  
var nodeType = node.nodeType; // 1  
var nodeValue = node.nodeValue; // null  
var text = node.innerText ; // some text
```

Đối tượng Document - DOM

- createElement (nodeName)

Cho phép tạo ra 1 node HTML mới tùy theo đối số nodeName đầu vào

```
var imgNode = document.createElement("img");  
imgNode.src = "images/test.gif";  
  
// 
```

Đối tượng Document - DOM

createTextNode (content)

```
var textNode = document.createTextNode("New text");  
var pNode = document.createElement("p");  
pNode.appendChild(textNode);
```

```
// <p>New text</p>
```


Đối tượng Document - DOM

- appendChild (newNode)

Chèn node mới **newNode** vào cuối danh sách các node con của một node.

```
//<p id="id1" >  
//some text  
//</p>  
var pNode = document.getElementById("id1");  
var imgNode = document.createElement("img");  
imgNode.src = "images/test.gif";  
pNode.appendChild(imgNode);
```

```
//<p id="id1" >  
//some text  
//</p>
```

Đối tượng Document - DOM

innerHTML

Chỉ định nội dung HTML bên trong một node.

```
//<p id="para1" >  
//some text  
//</p>  
var theElement = document.getElementById("para1");  
theElement.innerHTML = "Some <b> new </b> text";
```

```
// Kết quả :  
// <p id="para1" >  
// Some <b> new <b/> text  
// </p>
```

Đối tượng Document - DOM

- innerText

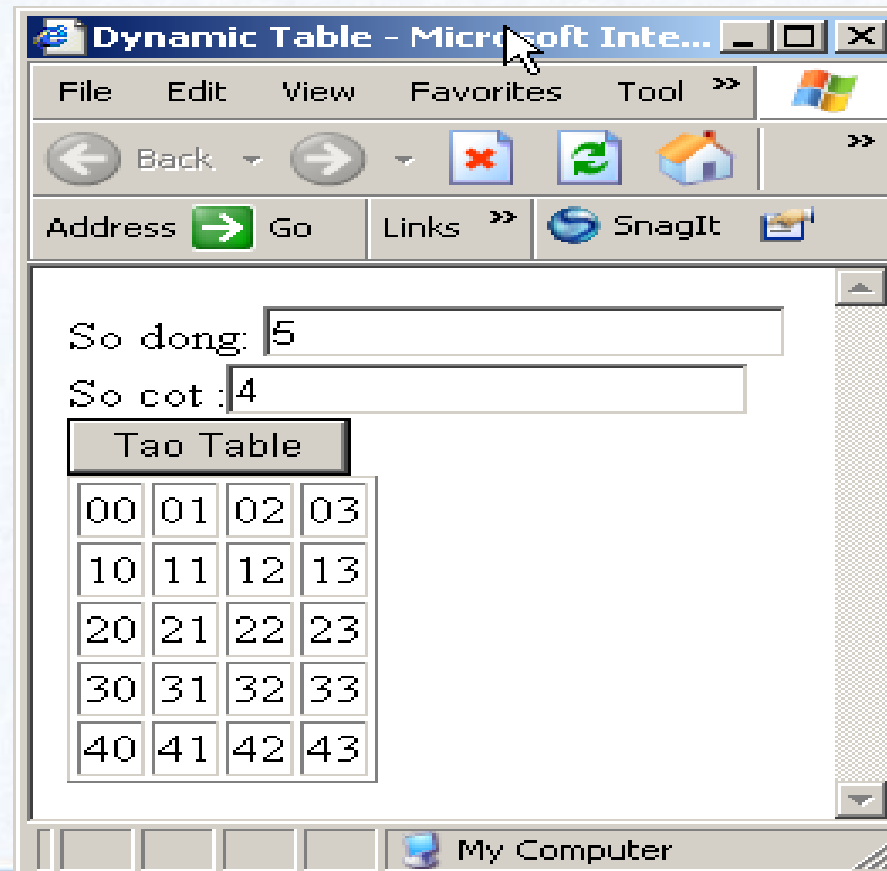
Tương tự innerHTML, tuy nhiên bất kỳ nội dung nào đưa vào cũng được xem như là text hơn là các thẻ HTML.

Ví dụ:

```
var theElement = document.getElementById("para1");  
theElement.innerText = "Some <b> new </b> text";  
// Kết quả hiển thị trên trình duyệt  
// bên trong thẻ p: "Some <b> new </b> text"
```

Ví dụ: Dynamic table

Viết trang web cho phép tạo table có số dòng, số cột do người dùng nhập vào.

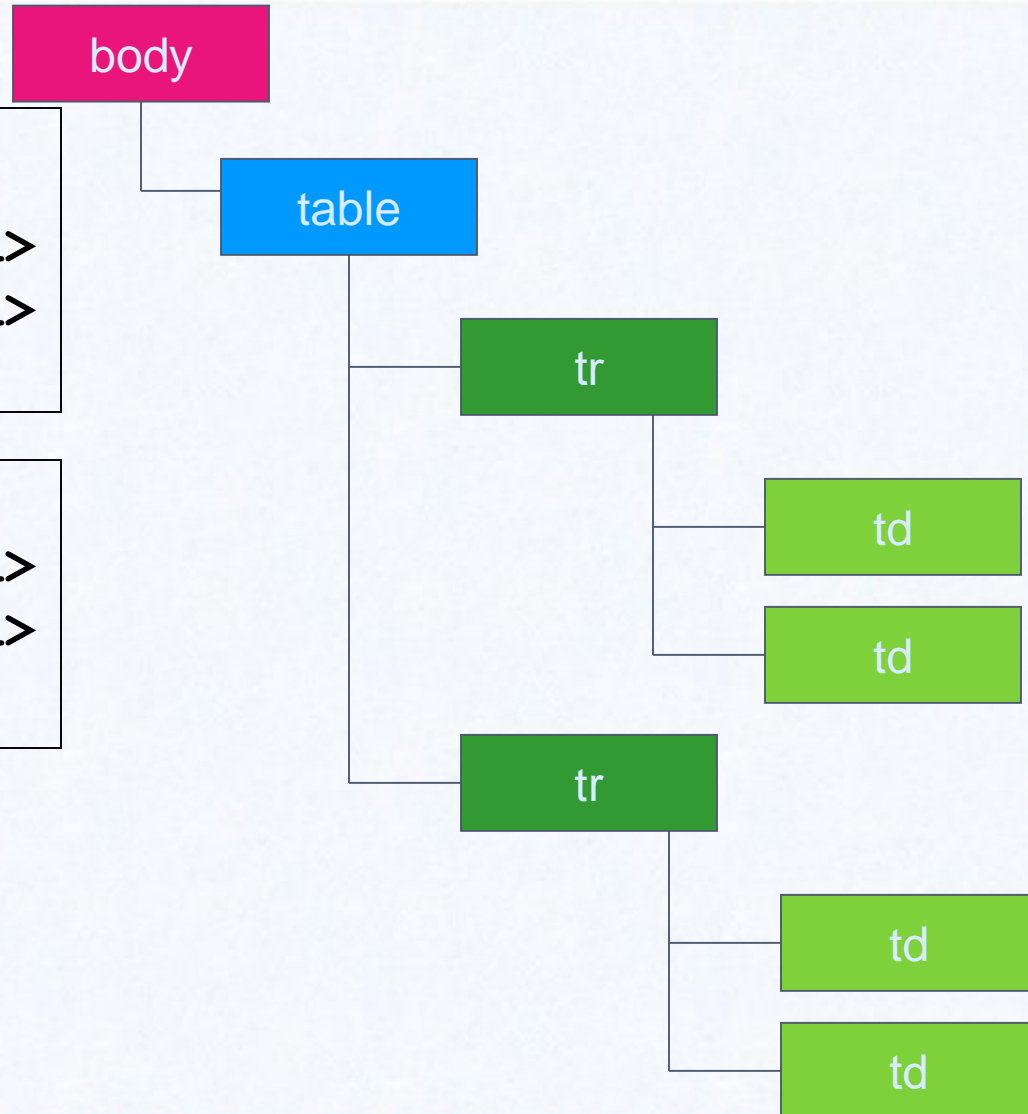
Ví dụ: Dynamic table

`<table>`

```
<tr>  
  <td> 12 </td>  
  <td> 13 </td>  
</tr>
```

```
<tr>  
  <td> 21 </td>  
  <td> 22 </td>  
</tr>
```

`</table>`

Ví dụ:

```
<table>
```

```
<tbody>
```

```
<tr>
```

```
<td> 12 </td>
```

```
<td> 13 </td>
```

```
</tr>
```

```
<tr>
```

```
<td> 21 </td>
```

```
<td> 22 </td>
```

```
</tr>
```

```
</tbody>
```

```
</table>
```

body

table

tbody

tr

td

td

tr

td

td

Ví dụ: Dynamic table

`Document.createElement(...)` :Tạo một đối tượng thẻ DOM HTML

`Object.appendChild(...)`: Thêm một đối tượng thẻ DOM HTML như là nút con.

Ví dụ: Dynamic table

```
function Createtable(divtable) {  
    var tagtable = document.createElement("table");  
    tagtable.border = 1;  
    var tagtbody = document.createElement("tbody");  
    tagtable.appendChild(tagtbody);  
  
    var nDong = txtSoDong.value;  
    var nCot = txtSoCot.value;  
  
    for (i = 0; i < nDong; i++) {  
        var tagtr = document.createElement("tr");  
        for (j = 0; j < nCot; j++) {  
            var tagtd = document.createElement("td");  
            var textNode = document.createTextNode(i + " " + j);  
            tagtd.appendChild(textNode);  
  
            tagtr.appendChild(tagtd);  
        }  
        tagtbody.appendChild(tagtr);  
    }  
    divtable.appendChild(tagtable);  
}
```


Bài tập cá nhân

- Dùng HTML, CSS và Javascript để làm trang web như sau:

Bé tập tính

Số thứ nhất

☐ Cộng ☐ Trừ

Số thứ hai

☐ Nhân ☒ Chia

Kết quả

Tính

Thông báo

Giá trị nhập ở ô *Số thứ nhất* không phải là số

Bài tập cá nhân

- Sử dụng Bootstrap để làm giao diện, canh thẳng theo cột, chỉ có thể chọn một trong bốn phép tính (2 điểm)
- Viết mã Javascript để khi bấm vào nút tính, kết quả của phép tính đang chọn sẽ được điền vào ô kết quả. (4 điểm)
- Vùng thông báo sẽ hiển thị thông báo lỗi khi
 - Di chuyển khỏi ô nhập *Số thứ nhất* hoặc *Số thứ hai* mà dữ liệu không phải là số thực.
 - Bấm nút *Tính* mà chưa chọn phép tính.
 - Chưa điền đủ hai số hợp lệ để thực hiện phép tính (4 điểm)

Tham khảo thêm

- http://www.w3schools.com/js/js_object_prototypes.asp
- <https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/JavaScript/Closures>
- http://www.w3schools.com/js/js_function_closures.asp
- http://localjs.org/docs/en/tutorial_js4cpp.php
- http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_JavaScript_frameworks
- <http://www.netmagazine.com/features/essential-javascript-top-five-mvc-frameworks>